

Lokalita vážky plavé u Otovic.

Překvapivé setkání aneb o novém druhu vážky pro západní Čechy

Martin Štěpík, Karlovy Vary

Když jsem propadl fotografování vážek, rozhodl jsem se zmapovat rozšíření všech jejich druhů vyskytujících se v okolí Karlových Varů. K tomu jsem si připravil seznam vážek zaznamenaných na území České republiky a v něm vyškrtal druhy, s nimiž se dle všech dostupných údajů na Karlovarsku nemám šanci setkat. A ten zbytek, to je už sedm let můj cíl. Ve volných chvílích se proto vydávám k rybníkům, řekám a mokřadům s nadějí, že se mi podaří pořídit snímky nějakého druhu, který ještě vyfotografovaný nemám.

Toho dne počasí neslibovalo pro fotografování příliš příznivé podmínky. Času také nebylo neomezené, a tak jsem vyrazil na lokalitu, kterou dobře znám a mám ji v podstatě za domem. Zdánlivě to je biotop pro vážky nepříliš vhodný. Jde o drobný rybníček rozdělený na dvě části asi 3 m širokou hrázkou, která nevystupuje nad hladinu o více než 20 cm. Leží na poměrně rušné periferii Karlových Varů a je intenzivně navštěvován rybáři. Dno má bahnitě

a je silně zarybněná. Přesto je tato lokalita dle mého pozorování jednou z druhově nejrozmanitějších, které znám. Populace vážek zde ale nebývají početné, často jde jen o pár jedinců nebo dokonce o osamocené kusy.

Doufal jsem, že by se mi vzhledem k roční době mohlo podařit zastihnout zde vážku červenu (*Crocothemis erythraea*), jejíž samičku jsem vyfocenou ještě neměl. Po příchodu na lokalitu mě přivítal načepýřený labuták, který usoudil, že jsem dostatečně podezřelý a nejspíš i pořádně nebezpečný pro jeho partnerku a osm ochmýřených potomků, a proto se rozhodl, že se ode mě nehne. Takže já po břehu a on po vodě mně v patách. Kromě toho, že mne příliš nenechal přiblížit se k vodě, také spolehlivě plašil vážky usednuvší na stébla přibřežních travin.

Po zhruba 20 minutách pátrání v rákosí se nad hladinou mihnul sameček vážky červené, a tak jsem usoudil, že by i na samičku mohla být šance. Hledal jsem dál a občas se nechal

zlákat k focení pózujícími samečky vážky ploské (*Libellula depressa*) nebo kopulujícími šídélky. Najednou jsem koutkem oka zahlédl modrý stín a po chvíli i jeho původce – šídlo tmavé (*Anax parthenope*). Ani se mi tomu nechtělo věřit, protože toto šídlo se na Karlovarsku objevuje dosti zřídka a zde jsem je ještě nikdy nepotkal. A tak jsem příští zhruba hodinku číhal na příhodných místech, opatrně se plížil a pokoušel se přiblížit na vzdálenost umožňující pořízení dobrého snímku, tedy méně než na jeden metr. Ale ani jednou jsem nebyl úspěšný. Buď si šídlo všimlo mě, nebo jej vyrušilo něco jiného, každopádně já jsem zůstal bez fotky.

Rozlámaný a ztuhlý jsem vstal a rozhodl se protáhnout. Zamířil jsem do obilí, které lemuje severní břeh rybníka – a ke své velké radosti jsem zahlédl vytoženou samičku vážky červené. Dělal sice trochu drahoty a vždy po přiblížení poodléta, ale nakonec se buď unavila, nebo rezignovala a dovolila mi nafotit pěknou sérii snímků.

Spokojený jsem se vydal k autu. Jediná cesta však vede přes hrázku rybníka a na té se labutí rodinka rozhodla udělat večerní siestu. Došel jsem k nim na vzdálenost, kterou labutí táta dovolil, a čekal, co bude dál. Labutě se nechystaly k odchodu. Po zhruba dvacetiminutovém labutím zajetí vlevo ode mne na stvol uschlého rákosu přistála vážka. Po letném pohledu jsem zkonstatoval – vážka černořítná (*Orthetrum cancellatum*), těch už mám. No co, než se i dál nudit, tak raději ostřím a fotím. Vždy pro jistotu dělám více snímků, ale než jsem stačil zaostřit podruhé, vážka odletla. Nevadí. Důležitější je, že labutí rodinka konečně zvedla kotvy a já mohl na večeri.

Doma jsem zběžně prošel snímky, promazal nepovedené a neostře a radoval se z fotek samičky vážky červené. A pak jsem došel k poslední fotografii a něco se mi na jedinou nezdálo. Co mají znamenat ty modré skvrny na očích? Takhle přece vážka černořítná nevypadá! Se zvýšeným tepem listuji v atlasu vážek a nemohu uvěřit svým očím. Vážka plavá (*Libellula fulva*) tady na Karlovarsku! Kriticky ohrožený druh vážky, výskytem

Vážka plavá (*Libellula fulva*).
Obě fotografie Martin Štěřík.

známý z Moravy, zejména té jižní. Tomu tedy říkám úlovek z říše snů. Ani mi nevadí, že si budu muset opravit ten seznam druhů vážek, se kterými se pravděpodobně lze na Karlovarsku setkat.

Následující den jsem se samozřejmě vrátil na místo činu s cílem získat ještě pár snímků této rarity. Za doprovodu labutího samce jsem měl asi po půlhodince štěstí, našel jsem svůj cíl a fotil. A celou dobu přemýšlím, proč si asi tahle vzácná vážka zvolila tuto lokalitu. Každopádně podíl na jejím objevu nemůžu upřít labutím. ■

Zmiňovaný rybník se nachází u Otovic (50°15'06" N, 12°52'18" E). Od roku 2012 jsem se mi zde podařilo zaznamenat již 31 druhů vážek. Ze vzácnějších druhů stojí za zmínku především šídlatka kroužkovaná (*Sympecma paedisca*), šídlo tmavé (*Anax parthenope*), vážka žlutoskvrnná (*Orthetrum caeruleum*), vážka červená (*Crocothemis erythraea*), vážka žihaná (*Sympetrum striolatum*), vážka žlutavá (*S. flaveolum*) a vážka podhorní (*S. pedemontanum*).

Více z mých fotografií si můžete prohlédnout na <https://www.macro-photo.cz/>.